

ชื่อวิทยานิพนธ์	: ศึกษาความเชื่อการบูชาพระพุทธรูปประจำวันเกิดที่มีต่อประชาชนในอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย
ผู้วิจัย	: พระรัตนพิบูลย์ พุทธิญาโน (ชัยมูล)
ปริญญา	: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	: พระราเชนทร์ วิจารณ์, ดร. ประโยค ๑-๒, บธ.บ., ศน.ม., Ph.D. : พระศรีญาณวงศ์, ดร. ป.ธ. ๙, พธ.บ., ค.ม., ค.ด.
วันสำเร็จการศึกษา	: มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์ คือ (๑) เพื่อศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อในพระพุทธรูปประจำวันเกิด (๒) เพื่อศึกษาความเชื่อการบูชาพระพุทธรูปประจำวันเกิดที่มีต่อประชาชนในอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย (๓) ศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อการบูชาพระพุทธรูปประจำวันเกิดที่มีต่อประชาชนในอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากพระไตรปิฎก อรรถกถา เอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล จำนวน ๑๒ ท่าน และข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๘๐ คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าความสัมพันธ์แบบ T-test จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ผลการศึกษา พบว่า

๑) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อในพระพุทธรูปประจำวันเกิด นั้นเกิดจากความคิดและความเชื่อทางศาสนา ด้านหลักศรัทธา ๔ หลักเจตีย์ ๔ หลักอนุสสติ ๑๐ ต่อมามีการประยุกต์ใช้ทั้งทางด้านวัตรธรรมและประเพณีนิยมที่เข้ามาเกี่ยวข้องในความเชื่อเกี่ยวกับการบูชาพระพุทธรูปประจำวันเกิด ซึ่งมีผลต่อการปฏิบัติ คือ อามิสบูชา และปฏิบัติบูชา เป็นคำสอนทางพระพุทธศาสนา

๒) ศึกษาความเชื่อการบูชาพระพุทธรูปประจำวันเกิดที่มีต่อประชาชนในอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย พบว่า ประชาชนในอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย มีความเชื่อว่า การบูชาพระพุทธรูปประจำวันเกิด มีผลในด้านพุทธานุภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.53$) ด้านความศรัทธาดีสิทธิ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$) ด้านจิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับดีมากที่สุด ($\bar{x}=4.50$) ด้านเผยแผ่พระพุทธศาสนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$) ด้านครอบครัวยุติธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.46$) ด้านชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$) และด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.35$) โดยการปฏิบัติตามคำสอนทางพระพุทธศาสนา สังคมจะอยู่เป็นกันอย่างสงบสุขได้ เนื่องจากทุกคนในสังคมได้นำคำสอนทางพระพุทธศาสนามาปฏิบัติให้เกิดผลหรือเกิดประโยชน์สูงสุดและทุกคนควรร่วมมือกันรักษาพระพุทธศาสนาให้คงอยู่คู่สังคมไทย

๓) ศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อการบูชาพระพุทธรูปประจำวันเกิดที่มีต่อประชาชนในอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย พบว่า ประชาชนในอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความเชื่อการบูชาพระพุทธรูปประจำวันเกิดไม่แตกต่างกัน เพราะได้ยึดมั่นในพระพุทธศาสนา ส่งผลในทางที่ดีต่อบุคคลที่ให้ความเคารพศรัทธา สามารถนำพาชีวิตไปสู่ความสุข

แล้วนำคำสอนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เมื่อคนในสังคมร่วมปฏิบัติตามคำสอนในทาง
พระพุทธศาสนากันอย่างต่อเนื่อง สังคมจึงพบความสุขในที่สุด